

ingediend op **618** (2025-2026) – Nr. 1
15 december 2025 (2025-2026)

Voorstel van decreet

van Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Kris Verduyckt,
Mieke Claes, Sanne Van Looy, Hans Bonte en Stijn De Roo

tot wijziging van het decreet van 5 april 1995
houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
en het Energiedecreet van 8 mei 2009,
wat de handhaving van de veiligheidsvoorschriften
voor aardgasdistributie betreft

TOELICHTING

1. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorliggende voorstel van decreet heeft betrekking op de handhaving van de veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en exploitatie van aardgasdistributie-installaties en bij werkzaamheden in de nabijheid van die installaties. Het voegt een aantal bepalingen toe aan het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en aan het Energiedecreet van 8 mei 2009.

2. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Sinds advies 70.190/VR van de Raad van State is het duidelijk dat het toezicht op de aardgasdistributie-veiligheid een gewestelijke bevoegdheid is. In de praktijk wordt die bevoegdheid sinds 1 april 2025 uitgeoefend door het Vlaamse Gewest.

De veiligheidsvoorschriften voor aardgasdistributie worden op dit ogenblik geregeld door de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties en door het koninklijk besluit van 28 juni 1971 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasdistributie door middel van leidingen.

Via het Verzameldecreet Energie VI van 17 mei 2024¹ werden de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties en het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) gewijzigd. Enerzijds werd de wet van 24 december 1970 toegevoegd aan het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM. Anderzijds werd een voorlopige handhavingsregeling in de wet van 24 december 1970 opgenomen. Er werd een derde artikel toegevoegd, dat de overtredingen van die wet en van de uitvoeringsbepalingen ervan gelijkstelt met milieu-inbreuken en dat de personeelsleden die de Vlaamse Regering of haar gemachtigde daartoe heeft aangewezen, bevoegd maakt voor de handhaving en de controle op de wet van 24 december 1970 en de uitvoeringsbepalingen ervan vanaf 1 april 2025, met toepassing van de handhavingsregels, vermeld in titel XVI van het DABM.

Op 1 januari 2026 wordt de wet van 24 december 1970 opgeheven, wat de gewestbevoegdheid betreft. Vanaf 1 januari 2026 is het nieuwe artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 van toepassing. Ter uitvoering van dat artikel zal de Vlaamse Regering zelf veiligheidsmaatregelen voor aardgasdistributie vaststellen. In afwachting daarvan is artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet de nieuwe rechtsgrond voor de bepalingen daarover in het koninklijk besluit van 28 juni 1971.

¹ Het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer en energie-efficiëntie.

Het is aangewezen dat ook de verdere handhaving van de veiligheidsmaatregelen voor aardgasdistributie wordt uitgevoerd conform de regeling die is opgenomen in titel XVI van het DABM. Artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet moet dan ook worden opgenomen in het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM, rekening houdend met de datum van inwerkingtreding van die bepaling, namelijk 1 januari 2026 (zie de inwerkingtredingsbepaling, vastgesteld in artikel 6).

Door het zogenaamde Implementatiedecreet van 26 april 2024 en het Omgevingshandhavingsbesluit van 23 mei 2025 wordt titel XVI van het DABM (en alle regelgeving waarop titel XVI van het DABM van toepassing is) vanaf 1 april 2026 onder het toepassingsgebied gebracht van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 (KVH). Daardoor zal artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet automatisch mee onder het toepassingsgebied van het KVH worden gebracht, gelijklopend met de andere regelgeving die onder het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM valt.

Artikel 3 en 4

Zoals is aangegeven in de toelichting bij artikel 2, werd in artikel 3 van de wet van 24 december 1970 een tijdelijke handhavingsbepaling ingevoegd, die rechtstreeks de personeelsleden die de Vlaamse Regering of haar gemachtigde daartoe heeft aangesteld, bevoegd heeft gemaakt voor de handhaving van de voorschriften voor de veiligheid van aardgasdistributie vanaf 1 april 2025, met toepassing van de handhavingsregels, vermeld in titel XVI van het DABM. Op 1 januari 2026 wordt de wet van 24 december 1970 opgeheven voor de gewestbevoegdheid, met inbegrip van de tijdelijke handhavingsbepaling.

Anderzijds wordt titel XVI van het DABM en de regelgeving die tot het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM behoort, vanaf 1 april 2026 onder het toepassingsgebied gebracht van het KVH en het bijbehorende Omgevingshandhavingsbesluit van 23 mei 2025, waarin ook de handhavingsbevoegdheden geregeld worden.

Het is noodzakelijk om de bestaande handhavingsbevoegdheid te kunnen voortzetten en de continuïteit van de handhaving door de betrokken personeelsleden te garanderen. Om die reden wordt, overeenkomstig de regeling die is opgenomen in de wet van 24 december 1970, rechtstreeks en met onmiddellijke ingang de bevoegdheid van de betrokken personeelsleden bevestigd, zowel voor de periode vanaf 1 januari 2026 tot en met 31 maart 2026 (artikel 4), als voor de periode vanaf 1 april 2026 (artikel 3).

Die regeling zorgt voor een verlenging van de tijdelijke handhavingsregeling die nu is opgenomen in artikel 3 van de wet van 24 december 1970, in afwachting van de inkanteling van de handhavingsbevoegdheid voor de veiligheidsvoorschriften voor aardgasdistributie in een bevoegdheidspakket in het Omgevingshandhavingsbesluit.

In artikel 3 wordt de Vlaamse Regering ertoe gemachtigd om de buitenwerkingtreding te regelen, in samenhang met de inkanteling van de bevoegdheid voor de handhaving van de veiligheidsvoorschriften voor aardgasdistributie in het Omgevingshandhavingsbesluit.

De desbetreffende paragraaf van artikel 4 zal worden opgeheven, doordat artikel 16.3.9 van het DABM opgeheven wordt door artikel 25 van het decreet van 26 april 2024 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023.

Zoals is aangegeven in de toelichting bij artikel 2, werden in de wet van 24 december 1970 rechtstreeks milieu-inbreuken bepaald. Omwille van de continuïteit worden die inbreuken bevestigd tot aan de opname van de desbetreffende inbreuken, conform de gewone procedure (door opname in een bijlage bij het Milieuhandhavingsbesluit van 12 december 2008 of voor de periode na 1 april 2026 door opname

in bijlage 1 van het Omgevingshandhavingsbesluit van 23 mei 2025), op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum. Omdat artikel 4 een wijziging aanbrengt in titel XVI van het DABM in de versie voor 1 april 2026, zal de desbetreffende paragraaf in artikel 4 in elk geval uiterlijk op 1 april 2026 worden opgeheven, vanaf de implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023. Voor de periode vanaf 1 april 2026 wordt de (voorlopige) gelijkstelling met inbreuken bepaald door artikel 3.

Artikel 5, 6, 7 en 8

In het Energiedecreet dragen twee artikelen per vergissing hetzelfde nummer 4.1.11/8: het ene artikel is ingevoegd bij het decreet van 17 mei 2024, het andere is ingevoegd bij het decreet van 13 juni 2025.

Met artikel 5, 7 en 8 van dit voorstel van decreet wordt artikel 4.1.11/8 dat is ingevoegd bij het decreet van 13 juni 2025, vernummerd tot artikel 4.1.11/7/1.

Met artikel 6 en de wijzigingsbepaling van artikel 16.1.1 van het DABM bepalen dat de voorschriften en verplichtingen die zijn opgenomen in of worden uitgevaardigd krachtens de wet van 24 december 1970, en artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet, gehandhaafd worden door middel van de regels en instrumenten, vermeld in titel XVI van het DABM. Omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid wordt die bepaling zowel in dit decreet als in titel XVI van het DABM ingeschreven, overeenkomstig de werkwijze bij de andere regelgeving die gehandhaafd wordt met toepassing van titel XVI van het DABM.

Dit artikel vormt dan ook een afwijkende regeling als vermeld in artikel 13.1.1, §1, van het Energiedecreet. Volledigheidshalve wordt benadrukt dat de volledige titel XVI van het DABM van toepassing wordt verklaard, met inbegrip van de strafbepalingen, vermeld in artikel 16.6.1 en volgende van het DABM.

Artikel 9

Meer informatie is opgenomen in de toelichting bij artikel 3 en 4.

Om de continuïteit van de handhaving te garanderen wordt de bestaande handhavingsregeling die is opgenomen in de wet van 24 december 1970, bevestigd met ingang van 1 januari 2026 voor artikel 4, en met ingang van 1 april 2026 voor artikel 3. Omdat de regeling betrekking heeft op veiligheidsvoorschriften en ook de voortzetting is van de al bestaande handelswijze, is dat een verantwoorde werkwijze.

Robrecht BOTHUYNE
Andries GRYFFROY
Kris VERDUYCKT
Mieke CLAES
Sanne VAN LOOY
Hans BONTE
Stijn DE ROO

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 16.1.1, eerste lid, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, wordt punt 20° opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“20° het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat artikel 4.1.11/8 betreft;”.

Art. 3. Aan artikel 16.1.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013 en vervangen bij het decreet van 26 april 2024, worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. De personeelsleden die de Vlaamse Regering of haar gemachtigde aanwijst, zijn bevoegd voor de handhaving van de milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, §1, eerste lid, 5°/2 en 20°.

Het eerste lid wordt opgeheven op de datum die de Vlaamse Regering vaststelt.

§4. In afwijking van artikel 16.6.6, §1, wordt het niet voldoen aan de milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, §1, eerste lid, 5°/2 en 20°, gelijkgesteld met een inbreuk.

De Vlaamse Regering wordt ertoe gemachtigd om de buitenwerkingtreding van het eerste lid te regelen.”.

Art. 4. Aan artikel 16.3.9 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2012 en 8 juni 2018, worden een paragraaf 4 en een paragraaf 5 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§4. In afwijking van artikel 16.3.1, §1, 1°, en van paragraaf 2, eerste lid, van dit artikel zijn de personeelsleden die de Vlaamse Regering of haar gemachtigde aanwijst, bevoegd voor de handhaving van de milieuvoorschriften die zijn opgenomen in of uitgevaardigd krachtens de regelgeving, vermeld in artikel 16.1.1, eerste lid, 5°/2 en 20°.

§5. In afwijking van artikel 16.1.2, 1°, f), wordt het niet voldoen aan de milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, eerste lid, 5°/2 en 20°, gelijkgesteld met een milieu-inbreuk.

De Vlaamse Regering wordt ertoe gemachtigd om de buitenwerkingtreding van het eerste lid te regelen.”.

Art. 5. In artikel 4.1.11/2, vierde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt het artikelnummer 4.1.11/8 vervangen door het artikelnummer 4.1.11/7/2.

Art. 6. Aan artikel 4.1.11/8 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 17 mei 2024, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor dit artikel en de uitvoeringsbepalingen ervan wordt de handhaving, met inbegrip van de strafbaarstelling, uitgevoerd volgens de regels, vermeld in titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”.

Art. 7. Artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, ingevoegd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt vernummerd tot artikel 4.1.11/7/1.

Art. 8. In artikel 15.3.5/20 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt het artikelnummer 4.1.11/8 vervangen door het artikelnummer 4.1.11/7/2.

Art. 9. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2026, met uitzondering van artikel 3, dat in werking treedt op 1 april 2026.

Robrecht BOTHUYNE
Andries GRYFFROY
Kris VERDUYCKT
Mieke CLAES
Sanne VAN LOOY
Hans BONTE
Stijn DE ROO